

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 50, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 1.20 „ „ „ 3.60 „ „ „ 5.00 „ „ „ 7.00 „ „ „ 10.00 „ „ „ 16.00 Na naročbe brez priložene naročilne se ne jemlje ozir. Posamično številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 avt., v Gorici po 3 avt. Sobotno večerno izdanje v Trstu 3 avt., v Gorici 4 avt.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se računa po tarifi v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozahvale, domači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upraviteljsko ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Boj za slovensko šolo.

(Dalje).

Pravičnost zahteva, da se ustanove v mestu slovenske ljudske šole. — V okolici obstoje italijanske paralele za manjše otroci.

III. A ne le zakon zahteva, da se ustanovi za Slovence mesta tržaškega slovenska ljudska oziroma meščanska šola, nego to zahtevata tudi pravičnost in politična moralita.

Slovenci v Trstu plačujejo istotako občinske davke, kakor Italijani ter je jako poniževalno zanje, ako se jim reče, naj pošiljajo svoje otroke v okolišanske šole, povsod skoraj uro hoda daleč, med tem ko sede otroci italijanskih starišev pri polnih mizah, imajoči svoje dobro urejene ljudske šole v malih distancah. Še večje je to poniževanje, ako se pomisli, da slavni magistrat ustanovlja za peščico Italijanov na okoliških šolah vsoporednice (paralele), ko je vendar iz okolice v mesto ravno tako daleč, kakor iz mesta v okolico. Take italijanske paralele obstoje v Barkovljah, v Rojanu in v Škednju, pri čemer je še posebno povdarjati, da imajo italijanske paralele v Rojanu vseh šest letnih tečajev, dočim ima ondotna slovenska šola samo štiri tečaje, tako, da so celó rojanski domači otroci protipostavno siljeni prestopati iz četrtega slovenskega tečaja v peti in šesti ital. letni tečaj, ako hočejo nadaljevati šolsko obiskovanje. In v take nepopolne šole naj hodijo slovenski mestni otroci!

Uvaževati je pa nadalje posebne lokalne razmere, katere otežujejo, da, lahko se reče: onemogočujejo slovenskim otrokom meščanskim hoditi v štiri večkrat navedene šole v Rojanu, v Barkovljah, sv. Ivanu (na Vrde) in v Škednju. Pomisliti je namreč, da je Trst veliko svetovno trgovsko mesto z velikanskim prometom; ne sme se torej postavljati na ozkosrčno stališče, ki ne odgovarja duhu zakona ter pošiljati slovenske otroke z nevarnostjo življenja skoraj štiri kilometre daleč v šolo, k čemer je še pristaviti, da vlada notorično v Trstu po zimi tako močna burja, da si dostikrat ne upajo niti odrasli možje na cesto, ne pa, da bi skoraj uro dolgo pot napravljali nežni otroci!

Le brezsrčen oče izpostavljati bi svoje dete takim nevarnostim, pameten in razsoden oče bi tega nikdar ne mogel storiti.

Poštevajoč take razmere ter ozirajoč se na deželne zakone, ki imajo ozir na take posebne razmere in ki določajo, da se ustanove šole pri posebnih lokalnih razmerah tudi za manjše distance, ustanovil je slavni tržaški magistrat z dovoljenjem in odobrenjem sl. c. k. vlade, kakor smo omenili že gori, italijanske paralele pri ravno istih slovenskih šolah, v katere naj bi zahajali slovenski mestni otroci.

Pravičnost zahteva torej, da se istotako

poštevajo posebne razmere, tudi kadar gre za slovenske otroke; različno ravnanje z otroci slovenske narodnosti je v protislovju z načelom enakopravnosti, zajamčene v državnih osnovnih zakonih. §. 59 drž. šol. zakona dá se torej v zvezi s čl. 19. drž. osn. zak. uporabiti v prilog našim prošnjam za slovensko šolo v Trstu. Sploh pa ni resnično, da se ima omenjeni §. 59. strogo uporabljati v vseh slučajih, kadar gre za ustanovljenje nove šole. Ta §. uporabljati se ima tako, kakor ga interpretuje c. kr. namestništvo, le tedaj, kadar gre za ustanovljenje šole za šolsko občino, ki se ima še-le na novo ustrojiti, ne pa tedaj, kadar se mora skrbeti za šolske potrebe v že obstoječi šolski občini; v takih slučajih ima se postopati po analogiji §. 7 obč. drž. zakonika; poslednji §. pa se glasi tako-le: „Ako se praven slučaj ne da razsoditi ne po besedah, ne po naravnem pomenu postavbe, mora se ozirati na podobne v postavah različno razsojene slučaje in na nagibe drugih sorodnih postav. Ako pravni slučaj ostane še dvomljiv, mora se, gledaje na skrbno nabrane in dobro prevdarjene okoliščine, razsoditi po naravnih pravnih načelih.“

V tem smislu razsodilo je visoko c. kr. upravno sodišče že večkrat in sicer z razsodbami z dne 27. aprila 1877. Budwinsky I. št. 70, z dne 14. februarja 1884. Budw. VIII. 2017 in z dne 19. decembra 1884. Budw. VIII. št. 2338.

Ker v Trstu ne obstoji še poseben deželni zakon, mora se ozirati na druge podobne zakone in na naravna pravna načela, po katerih pač ni moči odrekati Slovincem v mestu tržaškem slovenskih šol in sicer z ozirom na vse gori omenjene razloge.

Tudi se stališča pravičnosti so torej utemeljene naše prošnje za slovenske šole v mestu.

(Dalje prih.)

Politiške vesti.

Ali ste čuli?! Glavno glasilo one in iste nemško-liberalne stranke, ki je v današnji prečudni dobi toli nra srce prirastla neke vrste konservativcem, polemizuje v svoji poslednji številki s Dunajskim „Vaterlandom“ o vsebini, oziroma o tendenciji papeževskega pisma do avstrijskih škofov z dne 1. maja. V tej polemiki je „N. Fr. Presse“ odkrila z jednim samim stavkom vse srce one stranke, ki jo zastopa. Povprašuje namreč drzo: „Ali naj se pridobi mir v katoliški stranki le na račun miru v Avstriji? Potem pa pristavlja še: „Prvo, kar bi se zrušilo pri tem, bila bi koalicija.“

Se svojim vprašanjem je torej „N. Fr. Pr.“ postavila trditve, da mir v Avstriji ne dopušča, da bi bil mir med avstrijskimi katoliki, ali drugače rečeno: da bi bila močna, jedina in zavedna katoliška stranka, ki bi se

prevarila mater, ti si lagala glede Miličeve smrti. Ti nimaš duše. Bog naj je pokaral.

Mesec drhti nad goro in dolom, nad grmovjem in drevjem, razprostiraje srebrno vilinsko tandico po ravnini, blesteč kakor dragi kamen po ovinkih Save. Tiho je, tiho, samo na perivojskem drevju gostoli slavo svojo nočno ljubavno pesem. Tanko, polahko zapoje ptica, pa potem hitreje, močnejše in močnejše, da se celó gluha noč taje milobe. Tako bije vedno živeje in živeje mlado srce na prvi plamen ljubezni. Pri odprtem oknu sedi zopet Zofija. Zlata mesečina se blesketa v steklenih ploščah okna, zlata mesečina igra na nje laseh, na blaženem lici, seva v milobnem očesu. A blaženi sijaj tega očesa preliva neizmerno blaženstvo v oči mladega bledega človeka, kateri sedi ob devičinih nogah. To je Milič. Beli pratki Zofije se zapletajo drhteč

energično potegovala za kardinalno točko svojega programa — za šolo! —, pogubna za mir v naši državi! Taka zasramovanja mečejo našim konservativcem v obraz židovski liberalci, a vendar si ti ljubi konservativci brusijo do krvavega prete in — jezike, da bi opravičili pajdahanje se svojimi — sovražniki. In zato moramo zopet vprašati to gospodo, toli neizprosno nasproti svojemu lastnim „radikalnim“ sorojakom in bratom: kje je iskrenost, kje močnatost, kje dolednost, in kje je slednjič — spoštovanje do svojih lastnih načel in svojega programa?

† Grof Wodziecki. Z Dunaja poročajo, da je minulo soboto po noči v Douayju umrl grof Ljudevit Wodziecki, član gosposke sobornice, v 61. letu. Pokojni je bil guverner avstrijske „Länderbank“. Smrt ga je zadela, ko je bil na potu iz Pariza v kopališče Ostende.

Atentat ali zlobnost? Sporočili smo bili nedavno o neizgodi, ki se je dogodila na dan njiu poroke velikemu knezu Aleksandroviču in soprogi mu Kseniji. Prevrnil se jima je bil voz, tako smo poročali. O tem dogodku trdi sedaj „Fremdenblatt“, da je bil to anarhistički ali nihilistični napad. Po avstovskem obedu — tako poroča omenjeni list — peljala sta se novoporočena iz Peterhofa v grad Ropša. Voz se je svrnil v globok jarek, ker je bil most, preko katerega so se morali voziti, na sredi prekrojen. Velika kneginja si je slomila roko, veliki knez se je hudo poškodoval na glavi, a kočijaž je ostal mrtev na lici mesta z razbito čepinjo. — Tako „Fremdenblatt“. Pri tem pa je seveda težko soditi, ali je bila ta nesreča res posledica atentata, ali pa izvira ta povest iz poznane zlobnosti nemških časnikarjev, kadarkoli jim je pisati o dogodkih na Ruskom.

Koburžanova obletnica. Sedma obletnica, odkar je bil zasedel Koburg bolgarski prestol, vrtila se je dne 14. t. m. v Sredu jako sijajno. Bilo je nadzorovanje vojske, slavnosten spvejem na dvoru, ljudskih vesellic na vseh koncih in krajih in sveder razsvetljava mesta. — Princ Koburg je tem povodom pomiloštil vse političke obsojenec, izvzemši Karavelova, koji ni maral prositi pomilošenja.

Oglavljenje Caserija. Carnotovega morila so usmrtili danes ob 5. uri zjutraj na nekem dvorišču v Lyonskem zaporu. Oglavljenju je prisostvovalo le malo oseb, kajti dvorišče je jako temno in zato je izdalo sodišče le malemu številu časnikarjev in zasebnikov dovoljenje k vstopu. Podrobnejših poročil se nimamo. (Glej „Najnovejša“.)

Obsedno stanje v Siciliji so torej odpravili, a ubogo ljudstvo ne kaže nikakega veselja na tej „velikodušnosti“ g. Crispia. Kako bi tudi? Peščica bogatih posestnikov izsekuje neusmiljeno gospodarski in politički

v črno junakove lase, na katero kane sedaj pa sedaj po kaka avtila dekliska solza.

— Davi, izpregovori deklica, umirala sem od žalosti, a sedaj umiram od blaženosti. Moj Tomo, moje srce in življenje moje. Ali si to ti, ali si? V svojih rokah držim tvojo milo glavo, da, da, tvoja je. Ne bi je dala niti za ves svet. Oh ta svet brez srca, brez duše. Prevarili so me, izdali me, hoteli so me dati drugemu. Da si mrtev, so dejali. Oh hvala ti, Bog, živ je, živ! Kar verjeti ne morem. Daj da zatisnem oči in sanjam, da sem nesrečna, da si mrtev — deklica zatise oči, ali jih hitro odpre — glej, pravi, prebudila sem se, ti nisi mrtev, ti si tu, ti si moj — na veke moj! Sestra! obrne se deklica k gospe Marti, katera sedi malo bolj v strani v mraku in motri mlada sročnika, sestra! Bog je vendar dober in predober. Od srca mu hvala za vse moje jado. Mar bi jaz

ubogo sicilijansko ljudstvo, kateri mu podrajuje in ožnjuje celo kruh. Jedino, kar so storili za te siromake, je to, da so odpravili carinski davek na moko, zato pa se posestniki najodločneje upirajo zakonu, kojega je predložila vlada zbornici o razdelitvi državnih in občinskih latifundij. Molči in — stradaj, tak je izgled v bodočnost za sicilijansko ljudstvo. Po takem utegne imeti prav rimska „Tribuna“, kateri list trdi, da se je le za silo napravil „mir“ v Siciliji.

Vojna med Kitajcem in Japonsko. „Bureau Reuter“ javlja včeraj iz Yokohame v London, da se je minulo soboto sprijelo kitajsko brodovje z japonskim. Kitajcem se je o tej priliki godilo „menda“ slabo.

Različne vesti.

Odbor političnega društva „Edinost“ imel bodo svojo sejo v nedeljo dne 19. t. m. ob 9½ uri popoldne v prostorih „Del. podp. društva“. Gz. odborniki in njih namestniki so naprošeni, da se gotovo udeležijo te seje.

V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. cesarja. Tukaj se je osnoval poseben odbor, ki priredi dne 18. t. m. v proslavo cesarjevega rojstnega dne v gozdiču Farneto veliko ljudsko veselico. Odbor je izdal oklic na občinstvo, v kojem je pozivlja, da naj pokaže svoj 500letni patrijotizem tudi o tej priliki, ter da naj pride v velikem številu k tej ljudski veselici. Vstopnina je prosta, veselica prične ob 8. uri sveder. — Ude „Del. podp. društva“ opozarjamo še enkrat, da se slovenskega občoda na predvečer rojstnega dne cesarjevega letos udeležijo tudi društvo z zastavo. Člani se sbrirajo v društvenih prostorih, od koder odkorakajo ob 7½ uri sveder skupno na dvorišče velike vojašnice.

Obletnica blagoslovljenja zastave „Del. podp. društva“. Tudi letos bode to društvo slovesno praznovalo ta svoj praznik, kakor smo bili že objavili. Ob 7½ uri zjutraj bode slovesna sv. maša v cerkvi pri sv. Antonu novem. Družabniki in družabnice odkorakajo v cerkev z razvito zastavo. Med službo boško bode pel ljuboren pevski zbor krasno skladbo. Popoldne bode veselica na vrtu „Mondo nuovo“. Opozarjamo z nova na raznovrstni vopred, kajti vrtilo se bode potje, glasba, telovadba in za oko bodo skrbeli krasni umeteljni ognji. Nadejamo se, da bode mogli tudi letos to veselico prištevati najsičajnejšim narodnim veselicam tržaškim.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabral je gospod Bogomil 1 gl. 90 vrd., katere so darovali: Bogomil Žagar 1 krono, Jakov Korenčan 20 vrd., Alojzij Pečenko 20 vrd., Teresa Bizjak 1 krono in Ivana Krušič 1 krono. — Gosp. Balanč s Proseka je daroval 2 kroni kot Cirilo-Metodijeki dar.

danes občutila toliko blaženosti, da nisem pretrpela toliko muk?

— Da, dober je Bog! odgovori Marta, in danes je dokazal krutim dušam s čudodelno silo, da še bdi pravica nad zvezdami.

— Govori, pripoveduj, reče mladenka zaročniku, kaj si pretrpel, koliko muke si vžil zaradi mene, da, zaradi mene? Plakala bom, milo bom plakala, da ti povrnem.

— Molčiva raje, šepet je junak, ne premakniva očesa z mladenke, daj da nem gledam tvoje milo lice, da se ga nagledam za vse tieta leta, katera ga nisem videl. Ostavil sem popek, a našel razovel rožo. Jaz nisem nič trpel, vse sem pozabil, sedaj še le sem jel živeti, ker gledam tebe, ker si moja. Zgini mi izpred oči, oslepim, umri, umrem tudi jaz, kopernič po tebi, kakor dvojček za dvojekom.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Kmetški upor.

113

Spodnjaška povest šestnajstega veka.

— Spisal Avgust Šenon, Preložil J. P. Planinski. —

— Nisem je prejel in zato sem se zakasnil.

— A kje je Drmatič?

— Ne vem. Zginil je. Kadar bo gladen in šejen, še pride malopridnik. Sedaj pa lahko noč, plemenite gospe.

Že se izgublja v daljavi topot Alapičevega konja, a še stoje vai trije na dvorišču.

— Gorjé nam, gospa tatiša, načmuri se Stepko, sedaj nam ne kaže drugega, kakor še huje jariti kmete.

— Da, odobrava Uršula, Miliču nerada dajem dekletce, ali moram. Za kmete skrbite vi. Anka! pravi in prime hčer za roko, ti si

Skupščinam iz Sežane! Hvala za pozdrav. Srčno odzdravljamo Vam, ki ste na se! Bog daj srečno videnje drugo leto, morda v beli Ljubljani! Litijanke in Ljubljankice, navzoče pri veselici Št. Peterske ženske in moške podružnice sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, 12. avgusta 1894. Prve tudi v imenu „okradenega“.

Iz Podgrada se nam piše: Posojilnico in hranilico s se o meje n im poročtvom za ta sodni okraj ustanovili smo večeraj s prijaznim sodelovanjem g. ravnatelja Ivana Lapajne s Krškega. Javno se mu zahvaljujemo za krepko pripomoč. Pravila predložila se brzo trg. sodišču in bode torej mogoče, v kratkem času prirediti delovati. Pričakujemo izdatno podporo od vseh pravih rodoljubov. Srečno bilo!

Iz Kubedske fare se nam piše: Gospod urednik! Danes smo dobili vabila za občinske volitve, katere se bodo vršile tako-le: III. razred voli dne 20. in 21. t. m., II. razred 22., in I. razred 23. t. m. — Nadejamo se, da volilci cele prostrane Dekanske občine vsaj sedaj odpro oči ter da si izberejo v občinsko starešinstvo ovet naših rodoljubov. Tako kakor je sedaj, ne sme več ostati! V zadnjih 4 letih prišli smo prav na nič! Naše ceste kažejo rebra, šole so popolnoma razrušene, naš zvonik že več let mlo prosil, da bi se ga pokrilo, predstavitelji župniki tožijo, da že 1½ leto niso dobili pripadajočih jim tretjine od konfraterno itd. itd.

V narodnem obziru stoji naša občina na zadnjem mestu v vsej Istri. Kako bi ne? Občinski urad je popolnoma v italijanskih in nemških rokah! Zapisniki občinskih sej pišejo se vedno le v italijanščini; dučevniki, uradni zapisniki, odgovori, pozivnice, sploh vse le v italijanskem in nemškem jeziku!

In drugo? Naš gosp. župan nam je pred 4 leti sam radovoljno obljubil, da bode občinskemu starešinstvu vsake štiri mesece poročal o stanju obč. računov. No, tega mi ne zahtevamo. Dovolj bi nam bilo slišati vsaj vsako leto enkrat, kako stoji naše žalostne gmotne razmere, ali glej — pretekla so cela 4½ leta, pa o računih ni duha ne sluha! Da so vsakoletni proračuni, to potrdimo, kajti zahteva jih deželni odbor; kje so pa vsakoletni o bračuni, vedisgagabog! Volilci! Vsak dan se pritožujete med seboj o teh žalostnih razmerah, no, sedaj je odločitev v Vaših rokah! Pomislite dobro, da ne more biti naš prijatelj oni, ki so vsak dan brati s Koperskimi advokati, pomislite, da ni naš prijatelj oni, kateri je na dan volilskega shoda dne 19. oktobra lanskega leta bežal v Koper pred našima ljubljenskima poslanc. Spinčičem in Laginjo, tako, da smo isti dan bili kakor ovce brez pastirja, ter so nas pomilovalno spogledovali rodoljubi s Pomjanščine, Buzeščine in Dolinščine. — V prihodnjih 2 letih vršile se bodo volitve za deželni in državni zbor. Dobro veste, da če ostane naša občina v sedanjih rokah, propademo prav za gotovo v veselje naših zagrizenih neprijateljev, a v žalost in sramoto naših bratov vse dežele. Ali bi Vam bilo to všeč? Vsi pravite, da ne! Torej, glejte kaj delate! Združite se, pridite obilno k volitvam, ter izberite izmed dobrih poznanih, izkušenih rodoljubov najboljše! Kdor je zadovoljen se sedanjim stanjem, ta ni naš, ni brat, ni prijatelj. Vaš

Miha Jakomin.

Iz Rojana se nam piše: Poizvedeli smo iz gotovega vira, da sorodniki, to je zetje in neveste nekega starešine rojanske cerkve in lastnika večih hiš na Škrljih, pošiljajo svojo otroke v laški otroški vrtec na Grati le zato, ker se materom ne ljubi čuvati svoje otroke. Ti sorodniki pač nimajo potrebe, da bi drugi skrbeli za njihove otroke in tisto beračenje za obleko naj bi le pustili drugim v resnici potrebnim gostadom in zaslopljenim Kraševcem, Kranjcem, Brki nom in Goričanom, katerih otroci so bili le slučajno rojeni v naši okolici, katero otroke pa vendar nazivljata slavna Loga in slavni magistrat: „Le nostre creature“!

Statistika tržaška. Od 5. do 11. t. m. rodilo se je v tržaški občini 100 otrok (48 moških in 52 ženskih), poleg teh bilo je 5 mrtvorojenih. Umrlo je 80 oseb (45 moških in 35 ženskih). V razmerju na število prebivalcev pride 26-04 mrtvih na vsakih 1000 duš. Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti 5 slučajev škrlatice, 7 dčvice, 15 slučajev jetiko, 6 slučajev vnetja sčpnih organov, 1 slučaj nenadne smrti, 1 samomor itd.

Rokodelsko podporno društvo v Lokavcu priredi v nedeljo, dne 19. avgusta namesto godbe, slovesno sveto mašo s blagoslovom in zahvalno pesmijo, ki jo bode daroval g. gosp. Alfonz Blažko v podružni cerkvi sv. Urbana na Kovačevski, v čast svetega Urbana in v proslavo rojstnega dne presvitlega cesarja Franc Jožefa I. Slavnost bode poveljevalo streljanje topičev na predvečer in drugi dan med mašo.

Velikan. V Libijski oazi Sirah-Ammon (severna Afrika) živi Arabec Ali-Hassan, ki je star 16 let, a je že 2 metra 40 cm. visok. Ta orjak je torej sedaj že 2 cm. višji, kakor sloveči Kitajec Chang-Zau-Sing. Kljub nenavadni svoji visokosti je Ali-Hassan popolnoma razvit, je jako krepak in sdrav. Videti tega čoveka bi si sleherni mislil, da je oživel velikan, o katerih pripovedujejo bajke iz starodavnih vekov.

Oče in hči obsojena na smrt. Iz Libereca javljajo dne 11. t. m.: 68letni umirovljeni železniški čuvaj Jan Širlo in njegova 28letna hči Franjica sta po noči na 20. junija t. l. umorila v vasi blizu Libereca zasebnika Ignacija Wondraka in mu ukradla 1525 gl. Danes ju je tukajšnje porotno sodišče obsodilo na smrt na viselich.

K požaru na Reki. Sinočna porodila s Reke javljajo, da je ogenj v skladiščih sicer pogasjen, toda ne še popolnoma vdušen, kajti tli vedno še razno blago v skladiščih. Pogorela so tri skladišča s vsem blagom. Na pogorišču je bilo 12 brizgalnic s 106 gasilci, poleg teh še 35 mornarjev s brizgalnico kr. akademije, 30 železniških služnikov, 200 finančnih stražarjev, skupno torej 13 brizgalnic in 451 mož, ne računajoč neštivilno tešakov in dr. — Ponesrečilo je o požaru za opeklinami 21 oseb. Škoda še ni natančno določena, toda izvestno iznaša nad 3 milijone gl., vendar pa prizadeti trgovci ne bodo trpeli mnogo škode, ker je bilo vse zavarovano proti škodi po ognju. „Bilanca“ trdi, da je ogenj navetel v skladišču parobrodnega društva „Adria“, toda dokazano to še ni.

Umor v starem mestu. V poslednji številki našega lista omenili smo že na kratko, da je v ulici dei Capitelli št. 1 umoril 57letni mož 57letno bivo svojo ljubimko iz maščevanja in ljubosumnosti. Tu objavljamo o tem krvavem dogodku še nekoje podrobnosti. 57letni Anton Tadič iz Solte (dalmatinski otok) služil je bil kakih 35 let kot kurilec pri Lloydju; par let sem pa že ni bil vkroan, zato se je preživljal jako slabo, pomagajoč na parnikih opravljati koje majhno opravilo. Kakih 7 let je skupno stanoval s 57letno Josipino Apollonio, koja se preživlja še dolgo vrsto let s iznajmljenjem postolj za prenočišča. Tadič pa je jako vroče krvi, za to so bili med zaljubljenimi dvojico vedni prepiri, da, Tadič je včasih razgrajal tako, da je Apollonio klicala stražarje na pomoč. Tako se je pripetilo tudi dne 29. junija t. l., ko so stražarji razgrajalca odvedli v zapor. Med tem pa, ko je Tadič sedel pod ključem, sklonila je Apollonio odkrižati se ga, kar je tudi storila. Zavrženi ljubimec si je našel stano vanje v ulici Croceta št. 5, a skušal je vedno še pridobiti si izgubljeno srce svoje postarane ljubimke. Ker ga je ona odločno zavrnila, zagrozil se ji je, da bode ona končala pri sv. Ani, on pa v zaporu. Kakor omenjeno, vtihotapil se je predvečer pred umorom v posteljo Apollonio, a ker ga je ona izgnala, prišel je drugo jutro nenadoma, jo napadel s dolgim, ostrim nožem in jo zabodel 14krat v prsi in ramena. Potem se je prijavil sam oblasti.

Sodnijsko. 24letna perica Amalija Kohl in 21letna dekla Franjica Narobe, obe iz Trsta, sta dobili minoli terek zaradi tatvine vsaka po 2 meseca ječe. Ukradli sta dnó 7. julija t. l. nekemu Micheluziju, pri kojem sti stanovali, 200 gl., in 4 tolarje. Denar so našli skrit v njijini sobi, samo 3 gl. sti potrošili. — 18letni mesarski pomočnik Kajetan Lenardon je dobil zaradi javnega nasilstva 6 mesecev ječe, ker je bil dnó 28. maja t. l. na vae rano napadel v ulici Rossetti 35letno Ivano S., zahtevajoč, da zadovolji njegovi pohotnosti. — 22letni kmet Josip Koterle iz Koperskega okraja je dobil zaradi tatvine in javnega nasilstva 6 mesečno ječo.

Policijsko. Minolo noč so ulomili neznan tatovi v klet Jakopa Saneina v Škedenju in ukradli 6 steklenic vina, vrednega 6 gl. — 56letnega težaka Jurija Z. iz Košane pri

Postojini so zaprli, ker je na sumu, da je prišel ukrast v Trst več ometov vrvi, da-si je bil že pred leti ignan in Trsta. — Predvečerajšnjem ob 4. uri zjutraj so zaprli 21 letno Marijo M. iz Borovnice in 30letno Ivano P. iz Maribora, ker sti se brez službe iskaje „zaslužka“ klatarili po mestu.

Koledar. Danes (16.) Hijacint, duh.; Jutri (17.): Liberat, m.; Benedikta op. — Polna luna. — Solnce iside ob 5. uri 8 min., satoni ob 7. uri 1 min. — Toplota večeraj: ob 7. uri zjutraj 18.5 stop., ob 2 pop. 28 stop.

Loterijske številke. Izšebane 14. t. m. Brno 7, 9, 40, 64, 51.

Najnovejše vesti.

Dunaj 16. „Neue Freie Pr.“ pozivlja splošno pozornost na dejstvo, da je bil imenovan italijanski profesor prava dr. Giovanni Battioni rednim profesorjem rimskega prava in italijanskega jezika za vsuđilišču v Inomostu. Na tem vsuđilišču je že jeden izreden profesor rimskega prava.

Bellgrad 16. Ker oblasti ne postopajo dovolj energično, postopajo hajduki od dne do dne drznejši. „Malo Novine“ trdijo, da je več nego 200 hajdukov okolo Užice, Zajdarja itd.

Lyon 16. Caserija so obglavili danes zjutraj ob 4. uri 55 min. Ko so ga privedli pred gilotino, upiral se je s vso močjo, da so ga morali s silo vreči na hlod. Morilec ie v poslednjih trenutkih zgubil svoj pogum; tresel se je takó, da so mu šklepetali sobje. Spregovoril ni niti besedice. Pred zaporom se je zbralo mnogo ljudstva, ker se je bila razširila vest, da bode Caserio danes obglavljen, toda le malo oseb je smelo ustopiti. Izgredov ni bilo.

Lyon 16. Caserio se je hudó branil. Danes zjutraj ni hotel užiti ničesar, je bil jako bled in tresel se je krčevito. Med vožnjo na mesto obglavljenja šklepetali so mu sobje in vpogibala so se mu kolena. Pogled je bil mrtvašk. Pri obglavljenju prisotno ljudstvo je zakričalo „Bravo!“, ko je bila padla Caserijeva glava.

Lyon 16. Nekateri odividci trdijo, da je sakralni Caserio v ječi, ko je prišel krvnik ponj: „Pogum tovariši! Živela anarhija!“

Barcelona 16. Anarhista Harro, koji se je moral zagovarjati pred porotnim sodiščem zaradi hujskujućih člankov, oprostilo je sodišče.

POSILANO.*

Hvalo sem dolina omenjenemu gospodu, ki se je potegnil za-me v zjutranjem izdanju „Edinosti“, od minolega četrta. Ker pa ni povsem dobro poučen, oglašiti se moram tudi sama proti napadom v „Edinosti“.

Jaz imam 6 otrok, ki so se pričeli najprvo slovenskemu jeziku in potem še-le laškemu od drugih otrok. Da se pa poleg slovenskega jezika pričeli tudi italijanskemu in nemškemu, poslala sem res svojega sina v laško šolo. Ne vem pa, kaj je pripomoglo mojemu sinu — ali njegova umnost, ali pa bistra pravečavka glava —, da je bil v vseh razredih med prvimi in je dovršil 7 razred prav dobrim uspehom. In sedaj govori prav dobro slovenski, nemški in italijanski. Dobremu prijatelju B. — kateri ima kakor se vidi — jako mnogo časa — pa bi svetovala, da se ne briga toliko za ubogo mater s šestimi otroci, ampak porabi naj svoj prosti čas v to, da se malce oglada po premočnih slovenskih rodbinah, katerih otroci ne umejo niti ene besedice slovenske. Zagotavljam ga, da najde obilo hvalačnega gradiva.

Sicer pa je g. B. na krivi poti, ako meni, da sem jaz pročila g. župnika Prvakega za kak štípendij, ampak prosila sem go le za neko listino. Ako moj sin zasluži štípendij, ga dobi, če ne, pa ne. *Jožefa Zorn.*

*) Za članke pod tem naslovom ne odgovarja uredništvo.

Štev. 2851.

Razpis.

Na peterozarečni privatni ljudski šoli družbe sv. Cirila in Metoda s pravico javnosti pri sv. Jakobu v Trstu je popolniti učiteljevo mesto s letno plačo 500 gl. in stanarino 60 gl. proti polletni obojestranski odgovori.

Prošnjo je do 31. avgusta 1894. l. vlagati pri podpisanim vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 13. avgusta 1894.

Trgovinske brojavke. Budimpešta. Pšenica za jesen 6.54-6.56, spomlad 6.94-6.96. Koruza za avg.-sept. 5.76 do 5.78. Oves za jesen 5.77-5.79. Rž za jesen 5.12-5.14. Pšenica nova od 78 kil. f. 6.55-6.60, od 79 kil. f. 6.60-6.65, od 80 kil. f. 6.65-6.70, od 81 kil. f. 6.70-6.75, od 82 kil. for. 6.75-6.80. Ječmen 5.80-6.10; prosa —. —. Povpraševanje in ponudbe po pšenici dobre. Prodalo se je 35.000 met. st., mirno ali po stalnih cenah. Koruza 3 nč. dražja. Vreme: lepo.

Fraga. Neradlinirani sladkor za avgust f. 15.15 nova roba za december f. 14.15.

Havra. Kava Santos good avorago za avgust 97-25, za december 85-50.

Hamburg. Santos good average za avgust 78.50, september 75-25, december 69.50, trg atalen.

Dunajska borza 16. avgusta 1894. danes predvečeraj
Državni dolg v papirju 98.50 98.50
„ „ v srebru 98.50 98.55
Avstrijska renta v zlatu 122.60 122.65
„ „ v kronah 97.35 97.55
Kreditno akcijo 363.75 363.75
London 10 let 124.45 124.40
Napoleoni 9.89 9.89
100 mark 61.02 61.02
100 italj. lir 44.40 44.40

Slovencom tržaškim priporočam svojo gostilno v Bar-kovljah „Alla bella Trieste“, leborna domača kuhinja, pristna domača vina in kraški teran. *Gabrijel Devetak.*

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitaria 12. (po domače pri „Trvačkoveu“) priporočam pravi kraški teran iz Komna l. vrste po 40, 11. po 32 in belo pivavsko po 36 nč. liter. — Držed se gesta: „Rojak k rojaku“, priporočam se podpisani za obil obisk. *Anton Vodopivec, gostilničar.*

C. k. Notar
Dr. A. BALLABEN
je otvoril svojo pisarno
V SEŽANI
in sicer v hiši g. župana R. Mahorčič-a.

Gostilna „Alla Città di Vienna“ Piazza Caserma h. št. 2. (zraven Tiskarno Doleno) točl **teran** l. vrsti iz prvih kleij iz Kaselj in Avberja po 48 nč. liter, kakor tudi istrsko vino sproti in za domačo vporabo. — Graško pivo, izvrstna kuhinja (italijanska in nemška) po jako umestnih cenah. — Priporočam se sl. občinstvu (101) *Ant. Brovedani.*

Velika Lvovska loterija. 2024 dobittkor
Glavni dobittki
60.000 gl. 10.000 gl. 5.000 gl.
v gotovini le po odbitku 10%
Lvovske sročke à 1 glđ. priporočata:
Girolamo Morpurgo, Ign. Neumann.

Zaloga piva
pivovarne bratov
Reininghaus v Steinfeldu — Gradec
in 156
zaloga kisle vode **Mattoni's Giesshobler**
pri
A. DEJAKU, junior,
v Trstu, via degli Artisti št. 8.
zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant,

C. kr. dvorna lekarna
Ivana Mizzana
VIA CAVANA V TRSTU.
Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Minussija, priporočajoč se najtopleje in obljubljajoč natančno postrežbo s umerjenimi cenami. Članom „Dolalekega podpornega društva“ pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega dovolil sprejemati recepte od njih v služaju, ako njim takšne društvena zdravnika predpišeta. Za slučajne lekarske potrebe so priporočla
101-80 *Ivan Mizzan.*

Svoji k svojim!
Po neverjetno nizkih cenah dobivajo se najno-vejša vsakovratna
Kolesa (bicykli)
(model 1894)

na openaki novi cesti št. 18, blizu pivovarne. Jamči se za vsako koló 12 mesecev, kdor ne zna voziti, nauči ga brez varnosti in brezplačno v treh dneh slovenski učitelj, in nikdo naj ne misli, da ne bi se naučiti mogli. — Pošilja se na delo in vae kraje. Cene so:
Koló s tankim kavčukom glđ. 98—
„ s votlim kavčukom gushion 108—
„ pnevmatično s širokim kavčukom 138—
„ močnejše Duulop ali Kontinental 145—
„ s tangentialni prečkami 150—
Stroji s 3 kolesi s železnimi obroči za otroke 12—
„ „ „ fantične obroči iz kaučuk 20—
Naslov:
Zaloga koles v Trstu, Strada nuova št. 18

DROGERIJA
na debele in drobno
G. B. ANGELI
TRST
Corso, Piazza delle Legna 1.
Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije z Angloskega, iz Francije, Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in pode.
Mineralne vode
iz najbolj znanih vrelcev
kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt. 104-88